

گزیده

افزایش ۶۰درصدی جمع آوری و درمان معتادان متجاهر در دولت سیزدهم

رئیس سازمان امور اجتماعی کشور از افزایش ۶۰درصدی جمع آوری و درمان معتادان متجاهر در دولت سیزدهم خبر داد. محمد عباسی، رئیس سازمان امور اجتماعی کشور در پایان آخرین جلسه شورای اجتماعی کشور در دولت سیزدهم گفت: جلسات این شورا طی سه سال گذشته در تمام ماه‌ها برگزار شد و موضوعات مختلف در حوزه آسیب‌های اجتماعی مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

وی افزود: انجام دو تکلیف اساسی در حقیقت از تأکیدات مقام معظم رهبری به سازمان امور اجتماعی کشور بوده است. نخست تهیه برنامه جامع براساس سنجش و پایش‌های دقیق بوده است که نتیجه آن روز گذشته به اعضای شورای اجتماعی کشور اعلام شد. وی ادامه داد: برنامه جامع کنترل آسیب‌های اجتماعی نیز به اطلاع اعضا رسید که در آن بر موضوع استفاده از ظرفیت‌های مردمی و تشکل‌ها تأکید شده بود، به شکلی که ۱۸ هزار تشکل مردمی آمادگی خود را برای مشارکت در برنامه‌های کاهش آسیب‌های اجتماعی و همکاری در این حوزه اعلام کردند. رئیس سازمان امور اجتماعی کشور در بخش دیگری از صحبت‌های خود به ارائه گزارش یکی از تشکل‌های مردمی در جلسه شورا اشاره کرد و افزود: گزارشی از اقدامات منسجم یک تشکل مردمی در خراسان که حدود ۷۰ هزار نفر را متشکل کرده‌اند، ارائه شد. این تشکل در حقیقت تحت عنوان مصوبت‌سازی فکری با توسل به امام رضاع) در خراسان رضوی اقدامات ارزشمندی را انجام داده است و امیدواریم این کار خوب به صورت الگو در کشور مدنظر قرار گیرد.

وی افزود: کتابچه‌ای از سوی سازمان امور اجتماعی کشور منتشر شده که حسب آن طبق پایش‌های مورد نیاز و سنجش‌های انجام شده برای هر یک از دستگاه‌ها عملکردشان بررسی و در جلسه دیروز به اطلاع اعضا رسید. عباسی ادامه داد: یکی از اقدامات کارگروه کاهش اعتیاد، ذیل شورای اجتماعی کشور در خصوص روانگردان‌ها بوده که نتایج بسیار خوبی به همراه داشته، به شکلی که در دولت سیزدهم جمع آوری و درمان معتادان متجاهر ۶۰درصد افزایش داشته است که به عنوان یکی از اقدامات ارزشمند سازمان امور اجتماعی کشور قلمداد می‌شود.

قضای

۲هزار۴۰۰هکتار زمین

به ارزش ۷۲هزار میلیارد تومان

به بیت‌المال بازگشت

رئیس کل دادگستری استان تهران از اعاده بیش از ۲هزار۴۰۰ هکتار از اراضی به وضع سابق با ارزش تقریبی ۷۲هزار میلیارد تومان با ورود دستگاه قضا ۱۶ شهرستان استان تهران طی تیرماه خبیر داد. علی‌القاصی، رئیس کل دادگستری استان تهران در خصوص عملکرد شورای حفظ حقوق بیت‌المال در اراضی و منابع طبیعی استان تهران در تیرماه سال جاری عنوان کرد: با اقدامات صورت گرفته و مساعدت دستگاه قضا مجموعه طی تیرماه سال جاری در ۱۶ شهرستان استان تهران بیش از ۲هزار۴۰۰ هکتار از اراضی به ارزش تقریبی ۷۲هزار میلیارد تومان به وضع سابق اعاده شد.

القاصی با تأکید بر ضرورت اهتمام بیش از پیش دستگاه‌های متولی در صیانت از کاربری اراضی ملی و منابع طبیعی اظهار کرد: قانونگذار در تمامی موارد وظایف و تکالیف دستگاه‌ها را در حوزه حفاظت از حقوق بیت‌المال روشن کرده و همه پیش‌بینی‌ها و تمهیدات لازم در این خصوص از سوی وی صورت گرفته و وظایف تمامی دستگاه‌ها به خصوص دستگاه‌هایی که متولی صیانت از اراضی ملی، منابع طبیعی و حفظ کاربری اراضی زراعی و باغات هستند، روشن شده‌است.

وی در ادامه اتخاذ تدابیر «پیشگیرانه» از سوی متولیان صیانت از کاربری اراضی را مقدم بر برخورد‌های قضایی دانست و گفت: اگر در بدو امر از وقوع ساخت و ساز غیر مجاز جلوگیری شود، قطعاً هزینه‌های کمتری متوجه اشخاص، دستگاه‌های مسئول و جامعه خواهد شد.

مدیرساز

افزایش تعهدات خیران مدرسه‌ساز به ۱۲هزار میلیارد تومان

رئیس سازمان نوسازی توسعه و تجهیز مدارس کشور از افزایش تعهدات خیران مدرسه‌ساز به ۱۲هزار میلیارد تومان در دولت سیزدهم خبر داد. حمیدرضا خان‌محمدی، رئیس سازمان نوسازی توسعه و تجهیز مدارس کشور با بیان اینکه تقویت تشکل‌ها و خیریه‌ها و گروه‌های جهادی یکی از برنامه‌های سازمان است که به خوبی پیش رفته است، گفت: فاصله بین دولت و خیرین با کار آموزشی پر نمی‌شود بلکه نیازمند حلقه‌های واسطه است. وی بر اهمیت مدرسه‌یاری در کنار مدرسه‌سازی اشاره کرد و افزود: برای مدرسه‌یاری حتماً به کمک خیریه‌ها، تشکل‌ها و گروه‌های جهادی نیازمندیم. خان‌محمدی با بیان اینکه در حال حاضر ۱۶۴ مؤسسه به صورت مستقیم با سازمان نوسازی از تعمیر و تجهیز گرفته تا آموزش معلمان کار می‌کنند، ادامه داد: باید نامه‌اجرائی این مهم و این نوع همکاری به زودی نگاشته و در این آیین‌نامه به نقش مؤسّسات توجه شود. به گزارش ایسنا، پرنیان، دبیر قرارگاه عدالت تربیتی و نصیب آموزشی برابر در این نشست با بیان اینکه ۱۲هزار میلیارد تومان تعهدات خیرین در دولت سیزدهم به ۱۲ هزار میلیارد تومان رسید، گفت: این نتیجه‌تکریم خیرین است که اعتقاد راسخ رئیس‌جمهور و وزیر آموزش و پرورش و رئیس سازمان نوسازی مدارس بود. وی با بیان اینکه هفت طرح شهید جمشید ۷۰هزار کلاس درس را شاداب‌سازی، نوسازی و بهسازی کردیم و امسال ۱۱۰ هزار کلاس درس را نشانه‌گذاری و ۱۷هزار گروه جهادی دانش‌آموزی را برای این کار ساماندهی کرده‌ایم.

خبر کوتاه

- معاون امور آموزشی سازمان نهضت سوادآموزی کشور گفت: ۱۰ استان کشور به صورت پایلوت برای اجرای طرح «روستای سواد» انتخاب و طرح مذکور در آنها ابلاغ و به‌سمت اجرایی‌شدن پیش می‌رود.
- معاون توانمندسازی مرکز کار آفرینی و توانمندسازی سازمان بهزیستی کشور گفت: برای اولین بار خانواده‌های تحت پوشش در دهک‌های یک تا ۴ درآمدی ۱۰۰درصد شهریه دانشجویی را دریافت خواهند کرد.
- معاون فنی و عملیات اورژانس استان تهران از فعالیت ۲۶۴ دستگاه آمبولانس خصوصی در تهران و برخورد با ۲۰ دستگاه آمبولانس بدون مجوز خبر داد.
- با افتتاح طبقه فوقانی داروخانه ۱۳ آبان، میزان انتظار بیماران در این داروخانه ۲۰ دقیقه به هشت دقیقه کاهش یافت.
- مدیرکل سازمان‌های مردم‌نهاد و خیرین سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از فعالیت ۶۳۳ هزار۶۳۳تشکل مردم‌نهاد در حوزه سلامت خبر داد.

دوشنبه ۲۲ مرداد ۱۴۰۳ | ۷ صفر ۱۴۴۶

جامعه

سرویس اجتماعی۶۰۰۲۳۲۸۸۵

گزارش

محمدصادق قفقوری

رمز گشایی از ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ با برگزاری دادگاه‌های داخلی

استاد حقوق بین‌الملل در گفت‌وگو با «جوان»: رسیدگی قضایی داخلی به وقایع ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تاکنون مورد غفلت واقع شده است

هم برای رویه‌سازی و هم برای طی شدن فرایندهای بین‌المللی، نیازمند برگزاری دادگاه‌های داخلی پیرامون وقایع ۲۸ مرداد هستیم

کودتای ۲۸ مرداد هنوز هم ناشناخته است. مقالات، کتب و اسناد زیادی پیرامون نقش امریکا در وقایع منتهی به ۲۸ مرداد و حوادث آن روز منتشر شده است، اما هنوز هم کسی نمی‌تواند از ابعاد دقیق و همه‌جانبه کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ فهرستی شسته‌رفته ارائه دهد. ماجرا وقتی پیچیده‌تر می‌شود که بدانیم تاکنون حتی یک دادگاه رسمی، علنی و بی‌طرف به بررسی حقوقی این واقعه‌نیرداخته است. فارغ از جنبه‌های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ۲۸ مرداد، صحبت حقوقی از این

کودتا، ماجراهای پیش از آن و وقایع پس و پیش‌از آن، خودش به‌طور مجزا چندین کتاب و مقاله می‌طلبد. یکی از ابعاد حقوقی ۲۸ مرداد، رسیدگی به‌شکایت‌اشخاصی است که تاکنون صدای نظم‌خواهانه‌شان در چای نشنیده نشده: افرادی که در آن مقطع لزوماً دست‌شان به جای نمی‌رسیده، اما حق‌حقوق‌شان در کودتا، پیش از آن و پس از آن پایمال شده است. پرداختن به این موارد، خالی از لطف نیست.

■ ■ ■

سرنوشتی محمد مصدق، نخست‌وزیر قانونی ایران با یک کودتا به رهبری آمریکای انگلیس و پهلوی، خلاصه ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ است. ملی‌شدن نفت ایران که از ۱۳۲۵ شروع شده بود، شکست مذاکرات مصدق با غرب، حکومت سرلشکر زاهدی و وابستگی بیش‌ازپیش ایران به امریکا، سرتیتر وقایع قبل و بعد از کودتای ۲۸ مرداد است، اما این همه ماجرا نیست.

■ خون‌کشته‌شدگان هدر رفت

درست است که همان موقع محمد مصدق در یک دادگاه نظامی محاکمه و اخبار و تصاویر این دادگاه‌ها ره رسانی‌ای شد، اما بغیر از دادگاه مصدق، دادگاه‌های دیگری هم پیرامون کودتای ۲۸ مرداد برگزار شده است. بنا بر برخی آمار منتشر شده، ۳۰۰ نفر در جریان کودتای ۲۸ مرداد کشته شده‌اند. از اسامی این کشته‌ها خانواده‌های آنان و چگونگی کشته‌شدن‌شان، آمار متقنی در دسترس نیست. تاکنون دادگاهی به‌طور مجزا به پرونده این کشته شده‌ها رسیدگی نکرده است. ممکن است برخی از اوایلای دم دست‌آول این قربانیان اکنون دیگر در دنیا نباشند، اما بررسی آثار، گفتگو با اولیای در متأخر این قربانیان و بررسی مدارک کشتار ۲۸ مرداد که به پشتیبانی امریکا و انگلیس برگزار شده است، می‌تواند به کشف حقیقت در این رابطه کمک کند.

علاوه بر کشتار، طرفدار مصدق هم در دادگاه‌هایی نمایشی با به مرگ محکوم شدند با مجازات‌های سنگین زندان برای‌شان صادر شد. پیرامون این عده هم تاکنون اطلاعات یکدست و غیرمتناقض منتشر نشده است. هیچ دادگاهی هم مستقلاً به این موارد نیرداخته است. مدارک در این رابطه کم نیست، اما بررسی قضایی این مدارک، یکی از حلقه‌های مفقوده تاریخی پیرامون کودتای ۲۸ مرداد است.

در این رابطه می‌توان به حسین فاطمی، وزیر امور خارجه دولت مصدق و کسی که پیشنهاد اولیه ملی‌شدن صنعت نفت را ارائه کرده بود، اشاره براین در ربع ربع بعد از آن ایالات متحده و غرب پیوسته از رژیم شاه حمایت کردند. دولت شاه هرچند کارهای زیادی برای پیشرفت اقتصادی ایران انجام داد، اما مخالفان خود را بی‌رحانه سرکوب کرد.»

■ کودتا فقط جابه‌جایی قدرت نبود
فروکاهش کودتای ۲۸ مرداد به یک جابه‌جایی قدرت، خطای محاسباتی است که باعث می‌شود سایر ابعاد این واقعه نادیده گرفته شود. بررسی اسناد تاریخی نشان می‌دهد پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲،

تغییرات گسترده‌ای در زمینه‌های سیاسی، اجتماعی و حتی فرهنگی ایران و ایران‌پارخ داد. بود. دهها نفر دیگر هم که حتی در خود حکومت پهلوی دارای مسئولیت بودند، به همین شیوه به قتل رسیدند. شهروندان عادی زیادی هم در این رابطه کشته شدند که اطلاعات دقیقی از آنها در دسترس نیست، رسیدگی مسق قضایی می‌تواند پیرامون این دگرگونی‌های هویتی پس‌از کودتای ۲۸ مرداد، مقالاتی هم نگاشته شده است.

یکی دیگر از حقوق ایرانیانی که در ماجرای این کودتا نقض شده، حقوق فرهنگی و اجتماعی ایرانیان است. برغم موجود بودن اسناد تاریخی، هیچ دادگاهی تاکنون به این جنبه از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ نیرداخته است. تغییر هویت با حتی تلاش خارجی برای تغییر هویت در یک جامعه، مستسمک مناسی برای یک کشاونیه در دادگاهی مستقل است.

■ نیاز بین‌المللی به دادگاه‌های داخلی

رسیدگی مستقل به ابعاد متعدد وقایع ۲۸ مرداد، از لحاظ حقوقی مستندات فراوانی دارد. علاوه بر حقوق داخلی، حقوق بین‌الملل هم در این رابطه قواعد خاص خودش را دارد.

سیدحسین موسوی‌فر، استاد حقوق در این رشته، به «جوان» می‌گوید: روندهای قضایی و رسیدگی به اقدامات ارتكایی دولت‌ها در سرزمین سایر دولت‌ها، دارای اسلوب‌ها و ویژگی‌هایی در حقوق بین‌الملل است. یکی از مهم‌ترین موارد در این رابطه، طی شدن فرایندهای قضایی داخلی در رسیدگی به اقدامات و جرائم دارای ابعاد بین‌المللی است.

این استاد حقوق بین‌الملل می‌گوید: تا زمانی که شما فرایندهای قضایی داخلی را برای رسیدگی به جرائم و اقدامات خارجی در خاک یک سرزمین دیگر طی نکرده باشید، طبیعتاً نمی‌توانید در مراجع بین‌المللی همان موضوع را دنبال کنید. موسوی‌فر معتقد است: یکی از ضعف‌های ما در این رابطه، توجه نکردن به ابعاد بین‌المللی دادگاه‌های داخلی است. بسیاری از کشورها

این آبرئیان زیادی به‌طور مستقیم و همه ایرانیان در دنیا نباشند، اما بررسی آثار، گفتگو با اولیای کودتای ۲۸ مرداد منضر شده‌اند. طرح دعوی جمعی ایرانیان و فرقدرو ایرانی‌ها در این رابطه، تاکنون در هیچ دادگاهی مورد بررسی قرار نگرفته است. این کم‌کاری‌های قضایی در حالی است که

استاد زیادی پیرامون کودتای ۲۸ مرداد داد‌ها به‌طور رسمی منتشر شده است. فقط در یک نمونه، مالدین البرایت، وزیر امورخارجه امریکا در سال ۲۰۰۰ میلادی رسماً اعلام کرده است: «در سال ۱۹۵۳ امریکانقش مؤثری در ترتیب دادن براندازی نخست‌وزیر محبوب ایران محمد مصدق داشت. دولت ایزنهاور معهود اقداماتش به دلایل استراتژیک موجهندولی آن کودتا آشکارا باعث پسرفت سیر تکامل سیاسی ایران شد و تعجیبی ندارد که هنوز بسیاری از ایرانیان از این دخالت امریکا در امور داخلی آنان ناراحتند. علاوه براین در ربع ربع بعد از آن ایالات متحده و غرب پیوسته از رژیم شاه حمایت کردند. دولت شاه هرچند کارهای زیادی برای پیشرفت اقتصادی ایران انجام داد، اما مخالفان خود را بی‌رحانه سرکوب کرد.»

■ کودتا فقط جابه‌جایی قدرت نبود

فروکاهش کودتای ۲۸ مرداد به یک جابه‌جایی قدرت، خطای محاسباتی است که باعث می‌شود سایر ابعاد این واقعه نادیده گرفته شود. بررسی اسناد تاریخی نشان می‌دهد پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲،

ازجمله امریکا با استناد به آرای دادگاه‌های داخلی خود، در عرصه بین‌المللی دست به اقداماتی می‌زند که البته منطبق بر موازین بین‌المللی هم نیست. ما هم می‌توانیم از این ظرفیتی که اکنون در حقوق بین‌الملل وجود دارد، بهره‌بردار ی درست و حقوقی کنیم.

این استاد حقوق بین‌الملل ادامه می‌دهد: حقوق بین‌الملل از همه ضف‌هایی که در بحث ضمانت اجرا دارد، امکانات خوبی در اختیار کشورها می‌گذارد تا لااقل نتوانند بنفع خود رویه‌سازی کنند. اخیراً در کشور ما هم اقدامات خوبی در این رابطه صورت گرفته است. دو نمونه آن رسیدگی قضایی به پرونده منافقین و پرونده شهدای مدافع حرم بود.

موسوی‌فر تصریح می‌کند: وقایع ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ نیز یکی از اتفاقاتی است که رسیدگی مستقل حقوقی در دادگاه‌های داخلی به آن تاکنون مورد غفلت واقع شده است.

این استاد دانشگاه با بیان این موضوع که جنبه‌های حقوقی کودتای ۲۸ مرداد فراوان است، می‌گوید: شاید یکی از مهم‌ترین جنبه‌های حقوقی این کودتا که به گواه اسناد متعدد با دخالت مستقیم امریکا و انگلیس در ایران انجام شده، نقض حق تعیین سرنوشت ایرانیان است. به خاطر ندارم دادگاهی تاکنون به طور مستقل و ویژه آن موضوع را مورد رسیدگی قضایی قرار داده باشد.

موسوی‌فر ادامه می‌دهد: استقلال قوا که در قوانین اساسی کشورها به یک موضوع پذیرفته شده تبدیل شد، در حقوق بین‌الملل هم پذیرفته شده است. به بیان دیگر، استقلال قوای مجریه، مقننه و قضائیه از یکدیگر در درون یک کشور، در حقوق بین‌الملل هم محل اعتناست. بخشی از گزارش‌ها و اقدامات حقوقی در عرصه بین‌المللی بر پایه همین تفکیک و استقلال صورت می‌پذیرد. به‌طور مثال، اکنون در شورای حقوق بشر و هنگام گزارش‌دهی کشورها از وضعیت حقوق بشری‌شان، اصولاً نمایندگانی از قوه مجریه یا قوه مقننه به همراه نمایندگانی از قوه قضائیه و قوه قضاوت حضور می‌یابند و اقدامات اجرایی، قضایی و تقنینی خود را در رابطه با حقوق بشر ارائه می‌کنند.

این استاد دانشگاه می‌گوید: بر همین مبنا و با در نظر داشتن همین تفکیک قوا، پیرامون دخالت امریکا و انگلیس در کودتای ۲۸ مرداد، با توجه به وابستگی حکومت وقت به امریکا، مطالب متعددی گفته و نوشته شده‌اما یکی از موضوعات مهم و مغفل مانده در این رابطه، دخالت امریکا و انگلیس در قوه قضائیه وقت و روندهای قضایی قبل و بعد کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ است. موسوی‌فر می‌گوید: اسنادی که در دسترس است، نشان می‌دهد دخالت‌های بیگانگان در روندهای قضایی آن وقت ایران، نیازمند رسیدگی مستقل قضایی است. تاکنون ندیده‌ام در جایی چنین دادگاهی تشکیل شده باشد. این دخالت‌ها حتماً باعث شده است حقوق افرادی در ایران نقض شود. این موضوع مهم هم یکی دیگر از جنبه‌های حقوقی فراموش‌شده پیرامون کودتای ۲۸ مرداد است.

این استاد حقوق بین‌الملل معتقد است: یکی از فواید مهم دیگر برگزاری دادگاه‌های داخلی برای بررسی ابعاد کودتای ۲۸ مرداد، رویه‌سازی است. یکی از مهم‌ترین موارد در این رابطه، طی شدن فرایندهای قضایی داخلی در رسیدگی به اقدامات و جرائم دارای ابعاد بین‌المللی است. اسنادی که در دسترس است، نشان می‌دهد دخالت‌های بیگانگان در روندهای قضایی آن وقت ایران، نیازمند طی شدن فرایندهای بین‌المللی یک پرونده، نیازمند طی شدن فرایندهای داخلی همان پرونده است، ایجاد رویه‌های حقوقی هم نقش مهمی در استیفای حقوق شهروندان ایرانی در عرصه بین‌المللی دارد.

«مشایه» نماد اصیل حرکت عمومی مردم برای تحقق ظهور منجی

اربعین حسینی به عنوان یک رویداد تمدنی آینده‌ساز از مهم‌ترین اتفاقاتی است که بشریت در طول تاریخ تجربه کرده است.

در این پیاده‌روی تاریخی، موج جمعیت از سراسر جهان راهی سرزمین عراق می‌شود تا با حضور در مراسم بزرگ چهلمین روز از شهادت اباعبدالله الحسین(ع) و برانث از دشمنان دین‌مبین‌اسلام، خود را برای ظهور یگانه‌منجی عالم بشریت امام‌زمان (ارواحنا فداه) آماده کند. با این اوصاف مسئله نقش آفرینی حکومت‌ها در این

فرایند مهم تمدنی مسئله‌ای است که باید با حساسیت و دقت به آن نگاه کرد.

باید با عطف به این موضوع که پیاده‌روی اربعین رزمایش ملت‌هاست، مسئله چگونگی نقش آفرینی حکومت‌ها در این فرایند را مورد کنکاش قرار داد. آنچه مسلم بوده، تعلق خاطر ملت‌های جهان به مسئله اربعین و اراده آحاد جوامع به برگزاری رویداد جهانی بدون درآی شک و تردید است. در عین حال آنچه می‌تواند از یک سو موجب تقویت و از سوی دیگر استمرار این حرکت شود، گونه‌های عملکرد دولت‌ها در قبال این فرایند ارزشمند و بی‌نظیر است. در ادامه این نوشتار در قالب تحلیلی به بررسی ابعاد حضور مردم در رویداد اربعین و نحوه نقش آفرینی حکومت‌ها در این فرایند بهتر خواهیم پرداخت.

■ «اربعین» نماد حرکت عمومی برای ظهور

اربعین را با توجه به جنبه‌های مثال‌زدنی‌ای که دارد می‌توان به عنوان نماد واضح حرکت عمومی مردم برای تحقق پیش‌زمینه‌های عصر ظهور امام زمان(عج) تعریف کرد. حرکت عمومی مردم برای تحقق شاخصه‌های عصر ظهور یک از دغدغه‌های اصلی رهبر معظم انقلاب در بیانیه دوم گام انقلاب است. بر اساس مطالبه آیت‌الله تاج‌مغانی، هدف اصلی از صدور بیانیه گام‌دوم انقلاب انضباط دادن به حرکت عمومی مردم به سمت آن هدف بزرگ یعنی طلع خورشید ولایت عظمی‌است. امام خمینی(ره) نیز بارها در بیانات خود فرموده‌اند که هدف از انقلاب اسلامی زمینه‌سازی برای ظهور امام‌زمان(عج) بوده است. نکته دیگر آنکه وی‌یاداد تمدنی اربعین با تقویت نمادهای اخلاقی، هم‌زیستی، امنیت جمعی، محبت و اولویت‌یابی ویژگی‌های انسان موحد بوده‌گر می‌شود. بر اساس نظر سنجی‌های میدانی انجام شده از سوی نگارنده این مطلب از یک جامعه آماری تحقیقی میدانی ۲۰۰ نفری و با تقسیم‌بندی تفارقات سنیاعده‌ده ساله، ۷۰درصد مخاطبان نسبت به رویداد اربعین، از جنبه نمادین‌و معنوی گزینه «تعلق خاطر» را مورد تأکید قرار داده و تفتقدان که تا هرمان از عمرشان که بتوانند در پیاده‌روی حضور خواهند یافت حدود ۲۵درصد هم گفته‌اند که مایل به تکرار این تجربه در سال بعد هستند. درصدا این افراد نیز استمرار حرکت خود را منوط به برخی شروط زندگی کرده‌اند. توجه به مسئله تعلق خاطر مردم به اربعین از جنبه نمادهای آن ضروری است. مثل تعلق خاطر پیامبر(ص) نسبت به مکه، هنگامی که حضرت از دیار بیت‌الله‌الحرام به مدینه هجرت می‌کرد، در مسیر هنگامی که به جحفه رسید، در حالی که از فشار مشرک‌ها محزون و ناراحت بوده، به یاد «شکه‌ها» آمد سردی کشید، در این هنگام جبریل نازل شد و آیه «إِنَّ الَّذِی فَرَضَ عَلَیکَ الْقُرْآنَ لِإِذْکَ اِلٰهَی مُعَدَّ اَنْ کَیْ فَرَأَنَ رَابرَ تو نازل شد و او را دل‌داری داده است. با توجه به این روایت اربعین را می‌توان نماد تمرین و حرکت عمومی مردم برای تحقق ظهور و تعلق خاطر آنها به امام عصر، اهتمام جمعی برای زمینه‌سازی ظهور منجی(عج) در آخرال‌زمان است. در پی تحقق هدف اصلی حرکت عمومی مردم برای رسیدن به قلمه‌های تحقق شاخصه‌های عصر ظهور امام عصر(عج) است.

■ «اربعین» نماد موفق‌پذیرید مردمی

اربعین شاخصه‌های مهمی از دوران ظهور امام مهدی(عج) را به نمایش می‌گذارد. ملت‌های سراسر جهان خود را به طریق مشابهی می‌رسانند و همه مشغول خمت‌رسانی و دادرسی از یکدیگر می‌شوند.طبخ غذا، کمک مالی به هم‌یوعان، لذت‌وا بی چشمداشت، از خود گذشتگی و احترام متقابل به حقوق یکدیگر از جمله ویژگی‌های مهمی است که یادآور برخی روایت‌ها از کد دل کل ملت‌ها در عصر انتظار و هنگامه ظهور منجی است. اگر به نمونه‌های حرکت موفق مردم برای تحقق ظهور در تاریخ ۱۰سال گذشته و در کشورمان مراجعه کنیم رخداد انقلاب اسلامی سال ۱۳۵۷، فرادفوم تاریخی و آری بزرگ ملت ایران به جمهوری اسلامی ایران، بسیج و دفاع هماغانی از انقلاب و کشور در هشت سال دفاع مقدس، فتح خرمشهر، عبور از قشعه‌ها، کودتاها و امواج تورس(امنیتی، سیاسی، فرهنگی و اقتصادی) در پنج دهه گذشته از جمله مصادیق مدیریت «هردم» برای گام برداشتن در مسیر قلبی و رویداد اربعین به دنبال پررنگ کردن ارزشی و نموده‌هی حرکت مردم است. بر اساس آخرین آمارها تعداد ۲۸هزار موبک در مسیر کربلا- نجف وجود دارد که حدود ۲هزار مردان از ۳۱ استان جمهوری اسلامی ایران، عازم عراق شده‌اند، این موضوع نشان دهنده رشد چهار برابری تعداد مراکز مردمی خدمت‌رسانی و هجوع دوستی عاشقان اهل بیت(ع) است. این درحالی است که آمارها در سال ۱۳۹۴ (۹سال قبل) از تعداد کل موابک فعال در مسیر کربلا- نجف چیزی حدود ۷هزار مورد ۱۰۰درصد را نشان می‌دهد. با عطف به این آمارها، سهم ۳۰۰۰ فصلی مردم در مدیریت پیاده‌روی اربعین، نمود بسیار موفقیت‌حرکت‌های جمعی بدون دخالت عناصر ثنائی برای تحقق آرمان‌های بشری است که همالبار حرکت هماغانی مردم در به نمایش گذاشتن ویژگی‌های ظهور منجی عالم‌بشریت دالالت می‌کند.

■ حمایت مؤثر دولت‌ها از حلقه‌های میانی مردم

دولت‌ها باید به عنوان زمینه‌ساز و حامی حلقه‌های میانی وارد میدان شوند و تلاش خود را به کار گیرند تا رویداد جهانی اربعین با حضور پررنگ مردم و به صورت مستقیم و با کفایت اجرایی برگزار شود. جایگاه دولت‌ها و حکومت‌ها در رویداد جهانی اربعین یک موضوع حساس است. دولت‌ها در حله اول باید نقش تسهیل‌گری حرکت مردم برای تحقق ظهور مردم در عرصه اربعین را داشته باشند. خدمات رسانی، توسعه حمل و نقل، تعریف زیرساخت‌ها، سیاستگذاری (اقتصادی، فرهنگی و فکری) و مسائلی از این دست را می‌توان بخشی از کارنامه دولت‌ها در حمایت از حرکت مردم برای تحقق شاخصه‌های عصر ظهور عنوان کرد. البته سیر عملکرد دولت‌ها در زمینه اربعین کاملاً به سلاانه شاهد رشد و تقویت زیرساخت‌های عمرانی، مدیریتی و فرهنگی دولت‌ها برای حمایت از برگزرت شدن نقش مردم در رویداد اربعین هستیم. استمرار حرکت مردم با نقش لجستیکی دولت‌ها یک موضوع غیرقابل اغماض و مهم است که نباید متوقف به زمان خاص باشد و به صورت مستمر باید نسبت به هم افزایی ملت‌ها و دولت‌ها برای تحقق امر ظهور و تمرین برای آن روز در قالب رویدادهای تمدنی مانند پیاده‌روی اربعین حسینی تأکید کرد.

همایه اربعین که عقبه آن عاشورا و مکتب امام حسین(ع) است، آینده‌اش وصول به مکتب امام زمان(عج)، ظهور و یک رویداد جهانی است. امروز علاوه بر اینکه شاهد امتداد حرکت عاشورا در رویداد اربعین هستیم، نقش پررنگ مردم در این حرکت بسیار جلوه‌گر می‌کند. در این رویداد مردم همدیگر را پیدا و پس از مرور مجدد آرمان‌های بشری با تجدید‌قوای معنوی روزهای ظهور امام زمان(عج) را تمرین می‌کنند. نکته حائز اهمیت آنکه مردم حقیقت‌جو در بزنگاه‌های تاریخی از جمله تحولات ۵۰سال اخیر ایران نشان داده‌اند توانایی مدیریت عصر تحول را دارند و رویداد اربعین تأیید کرد ملت‌های آزاده جهان استعداد این برای هدایت تاریخ به سمت شکل‌گیری حکومت‌های حق در طول حرکت تاریخی تحقق حکمرانی حضرت مهدی(عج) در عصر گذار تاریخی دولت‌ها در کره زمین را دارند. البته جایگاه دولت‌ها و حکومت‌ها در رویداد جهانی اربعین یک موضوع حساس است. دولت‌ها با نقش‌خوبی در حمایت از فعالیت‌های مردمی حرکت عمومی مردم و برگزگشتن نقش ملت‌ها در رویداد جهانی اربعین دارند اما باید علاوه بر اقدام به سیاستگذاری‌های متنوع هم‌راستا با حرکت عظیم مردم، مدیریت نهادی برای برگسته‌تر شدن نقش مردم و همگرایی و استمرار آن باشد.